

Асоціація газового ринку України

Асоціація поділяє занепокоєння Європейської Федерації Енерготрейдерів щодо стрімкого зростання неплатежів в газовій галузі та вкотре закликає НКРЕКП встановити економічно обґрунтовані тарифи для всіх операторів газового ринку

22 липня 2017 року в публічному просторі був оприлюднений лист Європейської Федерації Енерготрейдерів (ЕФЕТ) адресований українській владі, в якому, зокрема, ЕФЕТ закликає невідкладно забезпечити фінансову стабілізацію ситуації в газотранспортному секторі економіки України. Створити можливість для своєчасних та повних взаєморозрахунків Операторів ГТС та ГРМ з іншими учасниками ринку.

Оператор ГТС і Оператори ГРМ є суб'єктами природних монополій, їх діяльність регулюється національною комісією (НКРЕКП), яка встановлює тарифи. Такі тарифи повинні бути економічно обґрунтованими і встановлюватись таким чином, щоб забезпечити операторам відшкодування їх обґрунтованих витрат.

Однак, НКРЕКП ухиляється від виконання своїх прямих обов'язків, протягом чотирьох років не встановлюючи тарифи для операторів ГТС та ГРМ на економічно обґрунтованому рівні. Така бездіяльність Регулятора створила безпрецедентну в історії галузі кризу та сформувала ланцюжок багатомільярдних боргів.

Обсяг коштів передбачених тарифом не дозволяє операторам ГРМ закуповувати технологічний газ для власних потреб на ринкових умовах. Так, в тарифах Операторів ГРМ ціна природного газу для потреб ВТВ зафіксована на рівні, що вдвічі нижчий ринкових. В тарифах Оператора ГТС закладена ціна на закупівлю технологічного газу, що в 1,5 рази нижча ринкової.

Саме через такі диспропорції регулювання Оператори ГТС та ГРМ несуть мільярдні збитки та не в змозі розраховуватись вчасно з постачальниками газу, про що йдеться у вказаному листі ЕФЕТ.

Таким чином, маємо ситуацію в якій законодавство зобов'язує НКРЕКП встановити економічно обґрунтовані тарифи які дадуть змогу операторам ГТС та ГРМ закуповувати газ на ринкових умовах та вчасно розраховуватись за нього. Через неналежне регулювання та бездіяльність Регулятора, операторам ГРМ доводиться вдаватися до послуг балансування, оскільки припинити виробничо-технологічні втрати при розподілі газу неможливо без припинення самого розподілу, тобто доставки його споживачам.

Таким чином, з метою виконання пропозицій ЕФЕТ щодо вчасних розрахунків за газ, НКРЕКП невідкладно має встановити економічно обґрунтовані тарифи для операторів ГРМ, які покриють збитки минулих періодів і нададуть змогу погасити заборгованість перед Оператором ГТС, а також врахувати ціну газу для потреб ВТВ, який надасть змогу Операторам ГРМ придбавати газ для власних потреб на ринкових умовах.

Впевнені, що після виконання НКРЕКП своїх прямих обов'язків по встановленню економічно обґрунтованих тарифів, стане зрозуміло, що не Кодекс ГТС дозволяє "несанкціоновано" відбирати газ операторам ГРМ, а тарифи не дозволяли купувати його на ринкових умовах, адже на прикладі АТ "Укртрансгаз" ми бачимо, що необґрунтований тариф, може дуже швидко перетворити підприємство на боржника, який не в змозі розраховуватись з іншими учасниками ринку.

Станом на сьогодні оператори ГТС та ГРМ в судах відстоюють своє право на справедливе і ефективне регулювання, вимагаючи від НКРЕКП встановлення економічно обґрунтованих беззбиткових тарифів та компенсації понесених збитків у розмірі понад 100 млрд. грн (для Оператора ГТС) та 20 млрд. грн. (для Оператора ГРМ).

З повагою,

прес-служба ГС «АГРУ»